

Dosarul nr. 2r-598/21

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) L. Lavric

Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) A. Panov, I. Țurcan, L. Pruteanu

DECIZIE

22 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Întreprinderea de Stat ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Barbu Valentina împotriva Întreprinderii de Stat ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” cu privire la încasarea plăților salariale, repararea prejudiciului și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2021,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2021,

constată:

La 04 iunie 2019, Barbu Valentina a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” cu privire la încasarea plăților salariale, repararea prejudiciului și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 19 noiembrie 2019, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Barbu Valentina.

S-a încasat de la ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” în beneficiul Valentinei Barbu suma de 72 717,95 de lei cu titlu de salariu restant neachitat, suma de 15 300 lei cu titlu de indemnizație pentru concediu anual pentru anii 2017-2018, suma de 97 034 de lei cu titlu de plată suplimentară pentru reținerea salariului și a indemnizației de concediu și suma de 1 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În rest, acțiunea a fost respinsă.

La 25 noiembrie 2019, ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 19 noiembrie 2019, solicitând totodată scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel sau amânarea achitării taxei de stat (f.d. 120).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2021, s-a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat depusă de ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat termen de 10 zile de la recepționarea încheierii pentru prezentarea cererii de apel motivate și a bonului de plată a taxei de stat în sumă de 4 163,66 de lei (f.d. 133-135).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2021, s-a restituit cererea de apel depusă de ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel.

La 30 iunie 2021, ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” a depus recurs la încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2021, prin care s-a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat termen de 10 zile de la recepționarea încheierii pentru prezentarea cererii de apel motivate și a bonului de plată a taxei de stat și împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2021, prin care s-a restituit cererea de apel din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel.

Recurentul ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, în motivarea recursului a invocat că nu a cunoscut despre emiterea încheierii instanței de apel din 09 martie 2021.

De asemenea, a invocat ilegalitatea încheierii respective, pe motiv că la emiterea încheierii în cauză, instanța de apel nu a luat în considerație faptul că întreprinderea se află în proces de insolvență, solicitând în temeiul art. 86 din Codul de procedură civilă amânarea achitării taxei de stat.

Prin urmare, a invocat că prin încheierile contestate, este limitat dreptul de acces liber la justiție și la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierile contestată la data de 09 martie 2021 și respectiv 25 mai 2021, însă date referitor la recepționarea de către recurent a încheierilor instanței de apel, la materialele cauzei lipsesc.

Astfel recursul declarat la data de 30 iunie 2021, este în termen.

În conformitate cu art. 426 al. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

Din materialele cauzei urmează că la 25 noiembrie 2019, ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 19 noiembrie 2019, solicitând

totodată scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel sau amânarea achitării taxei de stat (f.d. 120).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2021, s-a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat depusă de ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat termen de 10 zile de la recepționarea încheierii pentru prezentarea cererii de apel motivate și a bonului de plată a taxei de stat în sumă de 4 163,66 de lei (f.d. 133-135).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2021, s-a restituit cererea de apel depusă de ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel.

Verificând legalitatea și temeinicia încheierilor contestate în raport cu argumentele formulate în recurs și materialele cauzei, instanța de recurs constată că soluția instanței de apel adoptată prin încheierile contestate nu poate fi menținută.

Colegiul reține că, la examinarea cererii depusă de ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat sau amânarea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel, instanța de apel nu a efectuat o examinare multiaspectuală a capacității apelantului de a achita taxa de stat, motivând că probele prezentate de apelant nu demonstrează incapacitatea reală de plată a taxei de stat a acestuia.

După cum s-a specificat, în cererea de apel, ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel sau amânarea achitării taxei de stat în temeiul art. 86 din Codul de procedură civilă până la adoptarea deciziei.

Conform art. 4 alin. (1) al Legii taxei de stat, în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice sau juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Colegiul reține că, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 18 iunie 2019, s-a admis spre examinare cererea introductivă depusă de creditorul SRL ”Crist-Valg” privind intentarea procesului de insolvență față de ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” și s-a aplicat sechestru pe toate bunurile debitorului (f.d. 54-56).

Totodată, la materialele cauzei sunt anexate probe, din care rezultă că pe conturile bancare ale recurente sunt aplicate sechestruri în baza încheierilor privind executarea măsurilor de asigurare a acțiunii din 23 februarie 2017, 19 noiembrie 2018, 13 august 2018, 19 septembrie 2019 (f.d. 121).

De asemenea, din certificatul eliberat de BC ”Moldova-Agroindbank” SA, rezultă că în baza Dispoziției privind suspendarea operațiunilor la conturile bancare ale contribuabilului din 09 martie 2017 emisă de Inspectoratul Fiscal de Stat, au fost suspendate operațiunile la conturile bancare ale ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” (f.d. 121).

Cele menționat supra denotă faptul că ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” este în imposibilitate de a achita taxa de stat la depunerea cererii de apel din motivul lipsei mijloacelor financiare pentru achitarea acesteia.

Deci, instanța de apel neîntemeiat a respins cererea ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” privind scutirea de la plata taxei de stat și nu a dat curs cererii de apel cu acordarea unui termen pentru achitarea taxei de stat, în condițiile în care aspectele invocate în cererea privind scutirea de la plata taxei de stat în vederea justificării situației economice-financiare reale și a incapacității de plată a taxei de stat la depunerea cererii de apel au fost probate prin actele anexate.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că cererea ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” cu privire la scutirea de la achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel este întemeiată, bazată pe motive și probe pertinente ce demonstrează incapacitatea acesteia în vederea achitării taxei de stat, ori, instanțele naționale au sarcina de a aprecia, într-un caz concret, proporționalitatea și capacitatea justițiabilului de a achita taxa de stat, calculată în baza legii, în funcție de situația financiară a persoanei, urmărind ca taxa impusă să nu fie de natură a-i îngradi accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a stabilit în mod cert încălcarea normelor de drept procedural de către instanța de apel la emiterea încheierilor recurate și întru respectarea dreptului la un proces echitabil al recurentului, Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, de a casa încheierile Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2021 și 25 mai 2021 și de a soluționa prin decizie problema în fond, prin scutirea ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” de la plata taxei de stat la depunerea apelului și a restitui cauza la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinarea apelului în fond.

În conformitate cu art. 427 lit. c), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Întreprinderea de Stat „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”.

Se casează încheierile Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2021 și 25 mai 2021, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă Barbu Valentina împotriva Întreprinderii de Stat ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” cu privire la încasarea plăților salariale, repararea prejudiciului și încasarea cheltuielilor de judecată și se emite o nouă decizie sub formă de încheiere, prin care:

Se admite cererea depusă de Întreprinderea de Stat „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului.

Se scutește Întreprinderea de Stat „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” de la achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel în mărime de 4 163,66 (patru mii o sută șaiszeci și trei lei 66 șaiszeci și șase bani).

Se restituie cauza la Curtea de Apel Chișinău pentru judecarea apelului în fond, în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari